

ГАРВАНЪТЪ И ЛИСИЦАТА

Нубийска приказка

Една гарга излюпила малки въ хралупата на едно дърво. Дошла лисицата съ бравда, която направила отъ глина и изсушила на вътъра, застана подъ дървото, замахнала съ бравдата и казала на гаргата:

— Хей, гарго, ей сега съ тази бравда ще съборя дървото заедно съ тебе и твоите малки, които ще изямъ. По-добре хвърли ми само единичко, за да пожала другите.

Гаргата ѝ хвърлила едно отъ своите гарджета.

На другия денъ лисицата дошла пакъ. Съ голъма болка въ сърдцето си гаргата хвърлила още едно малко, за да спаси другите.

На третия денъ лисицата пакъ дошла. Нещастната майка съ скръбъ и плачъ ѝ хвърлила още едно гарджо.

И разболъла се горката майка отъ скръбъ по хвърлените деца и отъ страхъ за останалите. По едно време прехвъркналъ гарванътъ и запиталъ майката, защо е тъй тъжна. Тя му разправила всичко.

Гарванътъ ѝ рекълъ:

— Ние птиците имаме криле. Когато лисицата дойде пакъ и те заплаши, че ще отсече дървото, кажи ѝ да стори това, а ти пренеси децата си на друго дърво.

На другия денъ ето ти лисицата пакъ иде съ бравдата и спира подъ дървото. Гаргата, обаче, рекла на лисицата както ѝ научилъ гарванътъ:

— Ако си решила да съчешъ дървото, — съчи го! Ние ще прелетимъ на друго.

Тогава лисицата замахнала и ударила съ бравдата, но тя веднага се счуила, защото била направена отъ глина. Ядосана, лисицата казала:

— Това е измислилъ гарванътъ. Той е научилъ гаргата да ми отговори така. Но азъ ще намърся и за него лък!

Следъ това лисицата си тръгнала и легнала край пътя въ една яма, като се престорила на умрѣла. Кацналъ гарванътъ близо до едно дърво, погледналъ надолу и казалъ хитро:

— Какво е това чудо? Досега всички мъртви лисици мърдаха ушите си, а тая не шавала.

Тогава лисицата, за да го измами, започнала да мърда ушите си. Гарванътъ се изсмѣлъ:

— Хей, лисо, моя лисенце, още ли си жива?

И отлетѣлъ далече.

Лисицата се надигнала, изтичала на друга страна, по направление дето излетѣлъ гарванътъ, пакъ легнала и се престорила на мъртва. Долетѣлъ гарванътъ още по-близо и казалъ:

— Чудо, Господи! Досега винаги мъртвите лисици съмахали съ опашката си, а тази не шавала.

За да го измами, лисицата започнала да маха съ опашката си. Гарванътъ пакъ се засмѣлъ:

— Хей, лисо, моя лисичко, още ли си жива?

И отлетѣлъ на друга страна.

Лисицата побързала да се премѣсти. Излегнала се на една бразда въ нивите, затворила двесте си очи и се престорила на мъртва. Долетѣлъ гарванътъ, видѣлъ я и казалъ:

— Какво е това? Досега мъртвите лисици винаги мигаха съ очи, а тази не мига.

Но лисицата не искала да мига, ами си стиснала още по-здраво очите.

Гарванътъ кацналъ по-близо до нея, гледалъ я, гледалъ, па започналъ да я кълве. Но лисицата изведнѣжъ скочила и го хванала. Тогава гарванътъ ѝ казалъ:

— Ето, че се изпълни клетвата на моите родители! Тѣ ме проклѣха: „Да даде Господъ лисица да те сграбчи, да те търкулне отъ висока урва, та да изпочупишъ всичките си кости!“

Лисицата рекла:

— Така и ще бѣде!

И тя го отнесла надъ една стрѣмна урва и го пустила въ пропастьта, да му се изпотрошатъ костите. После се смѣхнала и тя долу, за да го изведе, но като отишла не видѣла ни живъ, ни мъртавъ гарванъ.

Тогава лисицата дигнала нагоре глава, видѣла гарвана какъ весело лети надъ пропастьта и му казала:

— Я, нима ти нѣма да дойдешъ долу при мене, гарване?

А гарванътъ ѝ се надсмѣлъ:

— Не ставай смѣшна! Не ти ли каза гаргата, че ние птиците имаме криле? А ти знаешъ, че съ тѣхъ се лети. Защо не ме схруска тогава, когато бѣхъ въ устата ти? Защо ти трѣбваше да ме носишъ до урвата и да ме търкаляшъ като камъкъ? Разбра ли сега, че не си тъй хитра, както те смѣтатъ хората?

когато градиха оназъ година ей това училище, въ което сега се учимъ. Гледалъ съмъ майсторите какъ работятъ и съмъ запомнилъ отъ тѣхъ нѣкои нѣща. Може нашата работа да не е като на майсторите, но чешмата ние ще изградимъ. Ако искате, елате ми на помощъ.

Любопитството вече бѣше овладѣло Станка и Златана. Тѣ, като всички деца, които не сѣмъ лениви, приеха на драго сърдце да бждатъ помагачи на Петрушъ.

И следъ два дни, въ понеделникъ, работата започна. Тритѣ момчета събраха сили

и кой каквото знаеше, предлагаше го на обмисляне на другите двама. Въ двора на Станкови имаше дълбокъ кладенецъ и той бѣше запомнилъ, когато го копаха и зидаха. Златанъ преди година бѣше ходилъ цѣло лѣто пастиръ

около варниците и бѣше научилъ отъ работниците всички свойства на варта. А Петрушъ си бѣше отъ рождение, както се казва, каменодѣлецъ — презъ свободното си време той усърдно изучаваше занаята на баща си.

Цѣлъ месецъ, денъ следъ денъ, щомъ свършеха следобѣдните занятия въ училище, тритѣ момчета бързо потегляха изъ пътеката, къмъ изворчето. Най-потрѣбното за градежа — варта — тѣ бѣха добили безплатно отъ работниците на варниците, чрезъ Златана.

И чешмата отъ денъ на денъ заприличваше все повече на чешмата срѣдъ селото, отъ която тѣ бѣха възприели направата и която непрекъснато разглеждаха и изучаваха. Само че тѣхната чешма бѣше умалена, много по-малка отъ селската.

ПРОЛѢТЕНЪ ДЪНДЪ

— Чукъ! Чукъ! — Чукъ!

Падатъ капки на земята — едри сребърни зрънца. Пѣе пролѣтния вътъръ надъ зелените нивы. Небесата потъмнѣли пращатъ благодатенъ дъждъ, надъ полетата засѣти съ жито, ечемикъ и ржжъ. Жадната земя поглъща жадно пролѣтния даръ:

утре въ сокъ ще го обръща — въ топла, чакана храна. Като майка тя ще храни съ влага своите деца: нацѣтѣли въ бѣло грани, златни ниви и цвѣтя. Падатъ веселите капки, пѣе весело дъждътъ. Радватъ се голѣми, малки, съсь разведени чела.

Паулина Станчева

ЖИРАФА

Жирафата е едно отъ най-интересните животни, които се срѣщатъ въ Африка. Тя се

храни съ трева и листа и преживя, както нашите преживни животни. Характерна у нея

е много дългата ѝ и твърда шия. На челото си има два космати рога. Козината ѝ е свѣтло-розова и жълтеникава, а отдолу бѣла, съ широки кафяви петна. Жирафата стига листата на дърветата до 6 метра височина. Тя може да па-се само когато разкрачи широко предните си крака.

Жирафите живѣятъ на стада. Тѣ движатъ съ голѣма хармония двата си странични крака и могатъ да бѣгатъ много бързо. Известни сѣмъ нѣколко вида жирафи. Всички живѣятъ въ Африка. Ловците ги убиватъ заради кожата имъ, които продаватъ твърде скъпо.

ПАЗЕТЕ ОЧИТЕ СИ!

Очитѣ сѣмъ най-нѣжния и най-чувствителния органъ на човѣшкото тѣло. Грижата, която сме свикнали да полагаме за тѣхъ е много малка и затова заболяването е разпространено.

Това се вижда отъ данните получени при наблюдение на 10.000 ученици. Отъ тѣхъ съ повредени очи при раждането сѣмъ 0.01%, а въ университета процента се увеличава на 16.17%.

Една отъ най-разпространените болести е кѣсоголедството. За да се избѣгне, трѣбва да се спазва следното:

1. При четене и писане уче-

никътъ да разполага съ удобенъ столъ и маса.

2. Свѣтлината да идва винаги отъ лѣво.

3. Ученикътъ да стои изправенъ на стола, и да запазва 40 см. разстояние отъ тетрадката (книгата).

4. Четенето и писането да се извършва при естествена дневна свѣтлина.

5. Очитѣ да се пазятъ чисти, да се миятъ редовно и да не се търкатъ клепачите съ ржце.

6. Да се избѣгва правото гледане въ слънце или въ силни свѣтлини.

ВЕЛИКИ ОТКРИВАТЕЛИ

Вениаминъ Франклинъ

Роденъ е на 17 януарий 1706 година въ гр. Бостонъ, Америка, а умира презъ 1790 год.

Вениаминъ Франклинъ билъ синъ на беденъ свѣщаръ. Работилъ отначало при баща си, който не е могълъ да му даде почти никакво образование. По-късно постѣпилъ на работа при брата си, който билъ печатаръ. Франклинъ използвалъ всѣка свободна минута за самообразование си.

Следъ време отворилъ своя печатница, а наскоро следъ това създалъ библиотека, болница и осигурително д-во. При всичката си огромна работа, намиралъ време да се занимава и съ издирвания изъ областта на електричеството. Следъ дълги опити, открилъ грѣмоотвода.

„Азъ се родихъ въ неволя и неизвестенъ за свѣта, растнахъ въ нѣмотия, но после успѣхъ да стана богатъ и да се прочуя въ свѣта“, — казва самъ за себе си Франклинъ. Това се е дължело само на упоритата му воля и голѣмото му трудолюбие.

АПРИЛЪ

Баба Марта мина, младиятъ Априлъ нѣжно се усмихна съ погледъ ясенъ, милъ.

Чудно вредъ полето е послано съ знакъ. Цѣвна вечъ лалето, жълти кукурякъ.

Съ младички листенца лесътъ се покри, птичките гласенца кършатъ отъ зори.

А отгоре въ ясно модри висоти, слънцето прекрасно радостно трепти!

Баба Марта мина, младиятъ Априлъ нѣжно се усмихна съ погледъ ясенъ, милъ!

Трайко Симеоновъ

